

Nr 43.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1916 kl. 7 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående skattefrihet för ersättning eller understöd, som av staten utgives enligt förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m., dels ock en i ämnet väckt motion.

(1:a avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, frih. C. J. Beck-Friis, Ollas A. Ericsson, Oskar Eklund, Lyckholm, Bäckström, K. A. Nilson, frih. Fleming, Jespersen, Sandler, Jeansson i Kalmar, Rune, Källman, Jonsson i Hökhult, Jönsson i Revinge, von Hofsten, Nilsson i Kristianstad och Uddenberg.

Genom en den 28 april 1916 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 229, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokoll över finansärenden för dels den 24 mars 1916 dels ock ovannämnda den 28 april 1916, föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat, nedan intaget förslag till förordning angående skattefrihet för ersättning eller understöd, som av staten utgives enligt förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 7 saml. 38 häft. (Nr 43—44.)

Förslag

till

förordning angående skattefrihet för ersättning eller understöd, som av staten utgives enligt förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.

Häri genom förordnas som följer:

Vid taxering av skattskyldigs årsintäkter enligt 3 kap. förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt och 3 kap. förordningen samma dag angående bevillning av fast egendom samt av inkomst skall icke såsom inkomst taxeras ersättning eller understöd, som på grund av föreskrifterna i 8—10 §§, 11 § 3 och 4 mom. samt 12 § förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket i annan form än såsom livränta av staten utgives till tobaksfabrikant, till person, som varit anställd eller sysselsatt inom tobakstillverkningen, eller till handlande, som i 10 § sistnämnda förordning omförmäles, och ej heller ränta, som enligt 5 § samma förordning erlagges å ersättningsbelopp.

Har någon för ersättning eller understöd, som nu är sagt, blivit år 1916 taxerad till inkomst- och förmögenhetsskatt eller till bevillning, äger han att över taxeringen anföra besvär hos kammarrätten inom den tid och i den ordning, varom förmäles i 50 § förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Vad ovan är stadgat rörande skattefrihet för vissa ersättnings- och understödsbelopp, skall äga motsvarande tillämpning å ersättningsbelopp jämte ränta därå ävensom å understöd, som av staten utbetalas jämlikt förordningen om ersättning till tobaksgrossister och hos dem anställda personer med anledning av införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt förordningen om utvidgad rätt till ersättning i vissa fall i anledning av införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i svensk författningssamling.

Till behandling i sammanhang med omförmälda proposition har utskottet förehaft en inom andra kammaren väckt, till utskottet lika-ledes hänvisad motion, nr 303, vari herr *Nilsson* i Kristianstad hemställt, »att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 229 måtte besluta sådant tillägg till den föreslagna förordningen, att skattefrihet må åtnjutas endast för den del av ersättningsbeloppet, som för en person eller ett företag understiger 25,000 kronor.»

Beträffande motiveringarna för förevarande förslag tillåter sig utskottet hänvisa dels till ovanberörda, vid propositionen i utdrag fogade statsrådsprotokoll, dels ock till motionen.

Förevarande proposition har föranletts därav, att de ersättningar och understöd, vilka skola utgå enligt kungl. förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, ansetts kunna i en utsträckning, som vid ersättningsgrundernas fastställande icke varit förutsedd, bliva föremål för beskattning enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt och enligt bevillningsförordningen samt att vederbörande ersättnings- och understödstagare till följd därav kunna så hårt träffas av skatter till stat och kommun, att särskilda åtgärder häremot funnits påkallade.

Utskottet.

I de fall då sådana högre ersättningsbelopp utbetalas, som enligt herr *Nilssons* i Kristianstad motion skulle vara skattepliktiga, torde ersättningen kunna anses såsom en kapitaltillgång, avsedd att sätta vederbörande i stånd antingen att grunda ett nytt affärsföretag eller ock att under ett flertal år framåt erhålla en för egen och familjens bärgning erforderlig fyllnad i inkomsterna.

Redan däri att ersättningsbeloppen, på sätt föredragande departementschefen framhållit till ovannämnda statsrådsprotokoll, utgöra gottgörelse för att ersättningstagaren mot egen vilja av staten tvingats att upphöra med den verksamhet, varav han haft sin utkomst, torde ligga ett gott skäl för att även de i motionen åsyftade inkomsterna befrias från beskattning. Beträffande nämnda inkomster förtjänar emellertid särskilt framhållas vad departementschefen anført därom, att på grund av att inkomst, som består av gottgörelse i anledning av tobaksmonopolets införande, tillfaller inkomsttagaren på en gång vid tid, som är oberoende av hans egna åtgärder eller önsknings, beskattningen av sådan inkomst måste antagas i betydande utsträckning bliva väsentligt hårdare än vad fallet skulle varit, om motsvarande inkomst influtit med ungefär lika fördelning

mellan ett antal olika beskattningsår. Departementschefen har också, tydligen med tanke på bland annat sådana fall som avses i motionen, påpekat, hurusom det nu anförda särskilt bleve fallet med dem, som på en gång erhålla ett kapital, svarande ungefär mot det samlade värdet av deras för framtiden förlorade årsinkomst eller åtminstone så beräknat, att inkomsten jämte nämnda kapital under det år, då ersättningen eller understödet uppbäres, blir väsentligen större än en normal årsinkomst, under det anledning finnes att antaga, att under ett antal följande år inkomsterna antingen upphöra eller uppgå till belopp, väsentligen understigande det normala.

I anslutning till vad departementschefen sålunda anfört har utskottet funnit sig icke kunna biträda herr Nilssons i Kristianstad omnämnda motion.

Föreliggande proposition avser, att skattefrihet skall medgivas även för de ersättnings- och understödsbelopp, som kunna komma att utbetalas jämlikt de på Kungl. Maj:ts förslag av riksdagen numera antagna förordningarna dels om ersättning till tobaksgrossister och hos dem anställda personer med anledning av införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket dels om utvidgad rätt till ersättning i vissa fall i anledning av införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket. I överensstämmelse härmed bör givetvis skattefrihet få åtnjutas även för de understödsbelopp, som skola utgå jämlikt den, i anledning av väckt motion, av innevarande riksdag antagna förordningen om utvidgande i vissa fall av rätt till sådant understöd, varom i 12 § av förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket är stadgat. Härav påkallas ett tillägg till tredje stycket av Kungl. Maj:ts författningsförslag, varom utskottet nedan framställer förslag.

Övriga bestämmelser i Kungl. Maj:ts förevarande förslag hava icke föranlett någon erinran från utskottets sida.

På grund av det ovan anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, med avslag å herr Nilssons i Kristianstad motion, II: 303, måtte antaga Kungl. Maj:ts ovan införda förslag till förordning angående skattefrihet för ersättning eller understöd, som av staten utgives enligt förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande

av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m., dock att tredje stycket måtte erhålla följande ändrade lydelse:

Vad ovan är stadgat rörande skattefrihet för vissa ersättnings- och understödsbelopp, skall äga motsvarande tillämpning å ersättningsbelopp jämte ränta därå *ävensom understöd*, som av staten utbetalas jämlikt förordningen om ersättning till tobaksgrossister och hos dem anställda personer med anledning av införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, *förordningen* om utvidgad rätt till ersättning i vissa fall i anledning av införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket *samt förordningen om utvidgande i vissa fall av rätt till sådant understöd, varom i 12 § av förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket är stadgat.*

Stockholm den 6 juni 1916.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservation

av herrar *Nilsson* i Kristianstad och *Källman*.
